

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO. KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESÍTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRUMOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAK-UTCA 48

A franciák 150,000 embert vesztek az egyhónapos általános offenzívában

Huszonhatezer halott és közel tizennyolcezer hadifogoly — Az oroszok készülnek Varsó védelmére — Tüzerharcok Nyugat-Galiciában

Debrecen, január 17.

A soissons-i nagy csata lezárta a német-francia háborúnak azt a fázisát, mely éppen egy hónappal ezelőtt a francia hadsereg általános offenzívájának jegyében indult meg. A német nagyvezérkar tehát elérkezettnek látta az időt, hogy elkészítse nyugoti hadjárata utolsó hónapjának mérlegét, mely a hosszú arcvonal minden részletének eredményeiről pontosan tájékoztat. E mérleg szerint a francia offenzíva sehol sem volt képes térhódításra, sőt az arcvonalnak nem egy szakaszán a németek jutottak több helység, erődítés és magaslat birtokába. Így Flandriában, az Aisne partjain és az Argonneokban. A német nagyvezérkar beszámolója ugyan ezeket nem jelöli meg tüztesen, de főleg munkát végzett is volna vele, mert hiszen napi jelentéseiben ugyanis szerepeltek a szóban forgó helyek. A németek óriási fölényére vall, hogy akkor is előnyomulnak, amikor védekeznek. A mérleg másik oldala: a francia hadsereg, minden elvitathatatlan vitézségre dacára, támadó műveleteiben nem kevésbé megörlődik, mint amikor a védekezés feladatát teljesíti. A számadatok, melyek a mérlegben ennek a megállapításnak a helyességét illusztrálják, megdöbbentők: 26,000 halottal és közel 18,000 hadifogollyal csökkentette az egyhónapos offenzíva a francia hadsereg állományát s a sebesültek megfelelő százalékát a fenti számokhoz adva, a francia hadseregnek 150,000 embere helyeztetett harcban kívül a mondott idő alatt. Joffre a francia parlament egybeülésének alkalmából akart kedveskedni a törvényhozó testületnek a generális támadás megnyitásával s most, amikor a francia parlament megkezdi érdemleges munkáját, a remélt sikerek helyett csak veszteségről, gyászról és pusztulásról küldhet jelentést a Luxembourg- és a Bourbon-palotába.

Az általános helyzet egyébként tegnap óta nem változott. A nyugoti fronton csak a belga partvidéken folynak kisebb jelentőségű harcok, az orosz háborúban pedig a rossz idő csaknem az egész vonalon szünetelteti a hadműveleteket. Csak a nyugat-galíciai harcmező hangos az ágyuk bömbölésétől; az oroszok Tarnow alatt próbálják megtörni az osztrák és magyar ellenállást, de nem érnek el eredményt.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, január 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

A helyzet változatlan.

Lengyelországban, a Dunajec mentén és Tarnowtól délre ágyuharc folyt, mely változó hevességgel egész napon át tartott.

A Kárpátokban nyugalom van.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A kárpáti harcok

Ungvár, január 17. A helyzet változatlan. Az oroszok elsáncolták magukat az Ung völgyében. Az uzsoki szorosoktól nyugatra levő összes szorosokat a mi csapataink tartják kezükben.

Beszterce, január 17. Az oroszoknak a magyar határ felé való előnyomulási kísérletei meghiúsultak. Seregeink az oroszoknak Jakobeny előtt három nap alatt többször megismételt támadásait visszaverték, miközben az oroszok nagy veszteségeket szenvedtek.

Az orosz kulturmunka Galiciában

Krakó, január 17. Az itteni lapok a Kiewben megjelenő *Kiewska Mysl* című újság ide érkezett számából közli, hogy az oroszok elrendelték Lembergben az összes közoktatási intézetek bezárását és ezeknek a vagyonát elkobozták.

Varsó ostroma előtt

Stockholm, január 17. (Magyar Távirati Iroda.) Pétervárott a lapok előkészítik a lakosságot Varsó közeli ostromára. A Bzuravonalon a küzdelem állandóan folyik. — Itt legközelebb nagy események várhatók.

Bukarest, január 17. Megerősítik azt a korábban terjesztett hírt, hogy az orosz vezérek tanácskozásán elhatározták Varsó kiűritését, *Nikolajevics Nikolaj nagyherceg azonban nem egyezett bele a határozatba.* — Varsóba folytonosan nagy erősítések érkeznek.

Witte németországi utját újra cáfolják

Berlin, január 17. A *Localanzeiger* jelenteti: Makacsul fölmerülnek ismét és ismét híresztelések arról, hogy *Witte gróf Németországban tartózkodik és Berlinben is időzött.*

Ha feltehető is, hogy azok, akik az ilyen hírek terjesztéséhez hozzájárulnak, jóhiszeműen járnak el, ez a híresztelés mégsem maradhat cáfolatlanul. Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint *Witte gróf a háború kitörése óta egyáltalán nem tartózkodott Németországban.* Ha nem akarta volna kellemetlenségeknek kiténni magát, a háború helyzetére való tekintettel csak különös elővigyázatossági rendszabályok mellett hagyhatta volna el Oroszországot, hogy mint orosz állampolgár német földre lépjen. Ilyen elővigyázatossági rendszabályról, melyről a német hatóságoknak tudomást kellett volna szerezniök, itteni beavatott körökben semmit sem tudnak. A szóban forgó jelentés tehát olyan kombináción alapszik, amely nyilván egy bizonyos célt akar szolgálni.

Kisebb harcok a nyugoti harctéren

Berlin, január 17. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti:*

Nyugati hadszíntér:

Flandriában mindkét részről csak tüzer-ségi harcok folytak.

Blangy mellett, Arrastól keletre egy nagy gyárépületet robbantottunk föl, mely alkalommal néhány foglyot ejtettünk. A többi arcvonalról változó hevességgel folyó tüzer-ségi harcokon, továbbá árok- és aknaharcok folytatásán kívül semmi lényeges jelenteni való nincs. Az Argonneokban kisebb előhaladást tettünk. A vihar és az eső ugyyszólván az egész arcvonalon gátolják a harci tevékenységet.

Keleti hadszíntér:

A helyzet általában változatlan.

Az egy hónapos francia offenzíva mérlege

Berlin, január 17. (A nagy főhadiszállás jelentése.)

Körülbelül négy héttel ezelőtt közzétettük e helyütt azt az általános támadásra vonatkozó hadparancsot, melyet a francia főparancsnok kevéssel a francia törvényhozó testület összeülése előtt decemberben kibocsátott. Ellenségeinknek a nyugoti hadszíntéren megkísérelt támadásai, amelyek erre megkezdődtek, semmiképpen sem gátolták a német hadvezetőséget abban, hogy a részé-

ről célszerűnek talált minden rendelkezést végrehajtson. Az említett kísérletek az ellenség számára egy helyen sem jártak említésre méltó előnnyel, míg csapataink La Bassee-től északra, az Alsne mentén és az Argonneokban igen kielégítő előhaladást tudtak felmutatni.

Az ellenség vesztesége ezen idő alatt a következő volt: Halottakban megszámláltunk 26,000 embert, meg nem sebesült fogoly volt 17,860. Egészben véve a veszteség — ha a sebesültek létszámának meghatározásánál a tapasztalat szerint 1:4 arányt veszünk alapul, eltekintve a betegektől, azoktól a halottaktól, akiket számba nem vehettünk és az eltűntektől — legalább 150,000-re tehető. A mi veszteségünk ellenben ugyanabban az időben ennek a számnak negyedrészt sem éri el.

A harcok Flandriában

Rotterdam, január 17. (Magyar Távirati Iroda.) A legutóbbi napokban két belga ezred éjjeli támadásokat intézett Lombartzydenél a németek állásai ellen. A német tüzérség tüzeiben a támadások összeomlottak.

A soissons-i csata

Frankfurt, január 17. A Frankfurter Zeitung jelenti Milanoból: A párisi lapok a soissons-i csatát hadi tudósításaik előterébe helyezik. Minthogy az utóbbi idők harcai az óriási vonalnak főleg a szárnyain tomboltak, a harcok főlévétele a centrumban, még pedig olyan helyen, amely Párishoz a legközelebb van, egészen váratlanul érte a franciákat.

Lille megerősítése

Genf, január 17. A németek Lille-t rendkívül megerősítették. Azt hiszik, hogy a franciák nyugoti szárnya erőteljesebb akcióra készül. Lille most egy bevehetetlen erősség.

Francia csapat-összevonások

Berlin, január 17. (Magyar Távirati Iroda.) A franciák részéről nagy csapatösszevonások történnek a Rhone-Rajna csatorna és a Doubs folyó vidékén. A csapatösszevonások központja Besancon vára. Valószínű, hogy a francia koncentráció ezen a helyen Elzász ellen irányuló műveleteket készít elő.

Angol ál-hadihajók

Berlin, január 17. A Localanzeiger Amerikából kapott igen érdekes híreket közöl az Angliában folyó mindenféle misztikus tengerészeti készülődésekről. Az angol admirális az utóbbi időben állítólag több mint száz régebbi személyszállító gőzöst vásárolt össze, melyeket nagyon titokzatosan cementtel és kövekkel rakott meg és nagyjából fa-építményekkel látszólagos hadihajókká alakított át. A gőzösöket úgy festették be, mint az igazi hadihajókat és fa-ágyukat helyeztek rájuk, sőt felső építményekkel is ellátták őket, úgy, hogy a családásig hasonlítanak a hadihajókhoz. Ezek közül az ál-hadihajók közül néhányat Belfastban alakítottak át s ezek már készen is vannak.

Haddock, az Olympic volt kapitánya, az admirális megbízása folytán ezekkel a titokzatos készülékekkel van elfoglalva Belfastban. A jelentősebb hajók közül megvásárolták erre a célra a White Star Linetől a Cevic-et, a Dominion Linetől a Merionz-ot, a Royal-Mail-Siam-Maket Linetől az Orubát és az Orotava-t és a Cunard-társaságtól a Campania-t. Ezeknek az építkezéseknek a

célja természetesen titok. A legvalószínűbb föltevés az, hogy ezek a hajók — épp úgy, mint a spanyol-amerikai háborúban Hopson hadnagy tette Santjago de Cuba kikötőjében — arra szolgálnak majd, hogy blokálják a fontos kikötőket és tengeri utakat. Azt mondják, hogy ezeket a hajókat a belga parton használják föl, továbbá a dán vizeken keresztül Kiel ellen vonulnak fel velük, de hihetőleg legalább is az lesz a rendeltetésük, hogy magukra vonják a német tengeralttjáró naszádok és hadihajók támadásait és így elhárítsák a valódi hadihajókról a veszedelmet.

Bányász-sztrájk készül Angliában

Berlin, január 17. A Vorwärts arról értesül, hogy az angol munkásság növekvő elégedetlensége félreismerhetetlen. York területén küszöbön áll a kőszénbánya-munkások sztrájkja. Az angol bányász munkások szövetsége támogatja a mozgalmat.

Japán nem segít

Pétervárd, január 17. A japán lapok egyértelműen elutasítják Pichon segélykérését és erélyesen tiltakoznak az ellen, hogy Japán aktív részt vegyen az európai háborúban. — Okuma gróf tudára akarja adni Európának, hogy Japánnak micsoda jelentősége van. Ha a kormány nem sikerül keresztülvinnie akaratát, le fog mondani.

A Dardanellák előtt

Konstantinápoly, január 17. — (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalosan jelentik, hogy a Saphir nevű francia tengeralttjáró naszád, amely a Dardanellák bejáratához akart közeledni, török aknáknál robbant föl.

A kegyetlen oroszok

Konstantinápoly, január 17. A kaukázusi török hadsereg parancsnoka hivatalosan közli, hogy az oroszok visszavonulásuk közben hajmeresztő kegyetlenkedéseket követtek el a mohamedán nép ellen. A békés lakosokat seregesen legyilkolták s a sebesülteket darabokra vagdalták. A lakosság megváltó gyanánt üdvözli az előnyomuló török sereget.

A déli harctér

Orosz segítség Szerbiának

Bukarest, január 17. Galacból jelentik, hogy a Dunán hat orosz hajó haladt fölfele négy uszálylyal. A hajók ágyukat és muni-ciókat vittek Szerbiának Oroszországból.

A Lysa Gora alján

Egy debreceni tüzértiszt levele

Egy debreceni középiskolai tanár, aki a mozgósítás óta mint tartalékos tüzérhadnagy szolgálja hazáját s királyát, írta egyik barátjának a következő érdekes levelet:

— Három és fél hete vagyok virradattól az est beálltáig ugyanabban az árokban ágyum mellett hat katonával. Magas hegyen vagyunk, egy nagy fenyvesben. A hegy tövében már az oroszok rajvonalai kezdődnek. Egész nap apró dongók zümmögnek el fejjünk fölött, ezek orosz gyalogsági golyók. Ha lőnünk kell, előbujunk barlangunkból s akkor a kis golyók füllünk mellett döngicsélnek. — De vannak erre szép számmal magas ivben röpülő éneklő darvaink is. Már messziről hallani bugásukat. Ezek orosz ágyugolyók. Német bajtársaim schwarze Tantek-nak nevezik őket. Eddig megvolt az a jó tulajdonságuk, hogy nem fejjükre szállottak, hanem közvetlen mellettünk fészkelték be magukat, 1 méter mély és 80 cm. széles fészket ásva ki maguknak. Mi csak arra várunk, hogy egy csapat — néha 16 is érkezik egyszerre — kiénekelje magát s robajjal leszálljon fészkebe, akkor előugrunk és tüzelünk a következő zengő csapat megérkezéséig. A szürkület beálltával a nagy csataterén néhány száz ágyugolyó robbanásának lángját lehet látni. — A fénylő pontok aztán lassanként kialszanak, a dübörgés elhallgat, a tüzérség befejezi munkáját. De ugyanakkor még nagyobb erővel indul meg a gyalogsági harc, a kis dongók zöngicséléséből fékevesztett pattogás lesz. — De ez nem nyugtalanít minket. Előbujunk rejtkehelyeinkről és boldogan sietünk „haza”.

Az ágyuk mögött pár száz lépésre, a hegyoldalban építettünk magunknak otthont: egy földalatti lakást. A falakat fenyőgalyakkal béleltük ki, a gyengébbekből nyughelyet készítettünk. Az odú közepén van termésköböl építve a tüzhely. E köré telepszünk le esténként, mikor künn elhallgatott a tüzérharc, itt melegítjük meg a hegytetőn sítívő szélben megdermedt tagjainkat. De a tűz körül melegedő arcok lassankint egészen kicserélődnek. A nyolc tisztból, akikkel üteggemmel Pestről elindultam, már csak ketten vagyunk. És ha valaki egyszer kimaradt az esti melegedésből, arról többé nem sok szó esik; kint hideg szél sítív, miért dermesszen itt bent is a hideg? A közelmúlt egyáltalán nem merjük bolygatni, a közelmúlt egyáltalán nem merünk sokat emlékezni, mert aztán nem tudunk aludni. És mégis vannak sokszor szótlán estéink, ott ülünk a tűz mellett s a közelmúlt egyik véletlen eszünkbe jutott eseményének emléke elnémitja ajkunkat. Nekem is vannak emlékeim, melyek tudatosává válva, levernek lábamról. Egyszer egy szorongatott bácskai gyalogezred védelmére előre parancsoltak két ágyummal az első rajvonalba. Nagy hasznára voltunk az ezrednek, de egy orosz ágyugolyó rémes robbanása után az egyik ágyum mellől csak másodmagammal tudtam előbujni, — öten ott maradtak... Azt a csattanást egyre hallom. Egyszer lövedékeink helyes robbanásának megfigyelése végett az első rajvonalhöz küldtek. Mély árokban kuszva értem el odáig s a legelső sorig jutottam el. Két hete feküdtek ott katonáink 200 lépésre az oroszok hasonló árkától. A lövöldözéstől kimerülve egymás mellett guggoltak és imádságos könyvecskékből imádkoztak... Azokat a földszíni, imádsá-

URANIA

Debreczen legnagyob, legelőkelőbb mozgója
E C Y H Á Z P E B. — TELEFON 12-51.

Hétfőn — Kedden
január hó 18-án és 19-én

Általános közkívánatra!!
HUGÓ VIKTOR
halhatatlan remeke!

A NYOMORULTAK

Irány - regény négy felvonásban, kilenc részben

Teljesen új példány!

Tekintettel arra, hogy a nagyszabású film bemutatása lejár 3 órát veszen igénybe, tisztelettel kérjük a nagyközönséget, hogy az előadások pontos kezdetéhez 6 vagy 6 órára megjelenni sziveskedjenek.

RENDES HELYÁRAK!

got mormogó arcokat sohasem felejtem el. Hogy ilyen és ehhez hasonló képek az esti tüzhelynél el ne fogjanak, fel szoktuk egymásnak olvasni a véletlenül idevetődött újságokat, vagy elmeséljük egymásnak — Isten tudja hányadszor — a közelmult néhány deris epizódját. Multkor meghatva láttam, mint vezet egy sebesült baka karonfogva egy sebesült orosz. A szabad kezükben egy-egy huskonzerv-dobozt villogtattak, méregették őket s igen hevesen vitatkoztak — természetesen csak taglejtésekkel! — hogy melyik katonára kap nagyobb konzervet. — Azon a helyen, ahol a mi és az ellenség lövészárka 200, sőt 100 lépésre közeledik egymáshoz, bakáink és az oroszok közös burgonyaföldből ássák ki a burgonyát és kedélyesen meg is dobálják egymást.

Ha kikerülünk a lövészárokból, nem látjuk többé az egyes oroszban hazánk ellenségét, hanem a velünk hasonló sorsu embert, aki iránt részvétet érzünk, ilyenkor katonából a XX. század kulturfiává alakulunk át, a csupán kötelességérzete által vezérelt katonából részvétet érző, nemes érzelmeiktől áthatott ember lesz. De csak addig a pillanatig, míg újabb kommandó nem hangzik. Akkor ismét vége minden gyöngédségnek, a XX. század fia valahogy kikapcsolódik belőlünk s a kötelesség érzetén kívül minden emberieség elhallgat bennünk. Most bujnak éppen vissza hozzám tüzeim. A *Lysa Gora* hideg levegője pirosra csipte arcukat; öröm csillog szemükben, mikor jelentik, hogy 15 perc alatt 60 lövést adtak le az egyik ágyummal (a levélírási miatt én bent maradtam). Mennyi oroszt tettünk tönkre 60 srappellel! De nem ennek örülnek, hanem kötelességük teljesítésének. Most a katonák beszéltek bennük. Hogy ilyen percekben hova lesz belőlük a XX. Század kulturfia, még nem sikerült megfejtennem.

Az esti együttléte néha rendkívüli események zavarják meg. Három napig építettük kunyhókat és az első éjjel leégtünk. — Hogy irjam le kétségbeesésünket? Mindent újból kellett kezdeni! Forrás három órányira van ide. A víz tegnap a rendesnél később érkezett. Már mind együtt voltunk, szomjasak voltunk, de a készítenő tea miatt lemondunk a vizivásról. Ügygyel-bajjal megfőztük a teát s hogy kihűljön, egy csuporba raktuk. A csupor odaütődött a tüzhely sarkához, eltört, a tea kiömlött, elborította nyughelyeinket és szomjas ajkakkal bámulunk bele kétségbeesésünkben tea és víz nélkül a tűzbe.

Ilyen kisebb, de a mi szemünkben igen fontos események teszik némileg változatosabbá hadi életünket. Nagyjából minden változatlannal. Még a legnagyobb győzelem sem hoz változást mindennapi életünkben. A kötelességteljesítés módja ugyanaz marad. Közvetlen hatását rendszeren ilyen parancs alakjában érezzük: „A Batterie N. ma éjjel a 670. m. magas hegyről 12 km.-t megy előre a 690 m.-es hegyre.” A jó hír megacélozza kitarításunkat, de mindennapi életünkben semmi változást sem idéz elő.

Leveletem a *Lysa Gora* hegyen írtam. — Mielőtt azonban befejezhettem volna, leparancsoltak a hegyről. Lent két heti folytonos harc s utána egy hosszú ut várt reánk. Most itt vagyunk, *mélyen bent Oroszországban*, távol vasutól és műutól. Pusztá, sík, természetlen vidék, alig egy-két fa; hó és hideg szél. Az emberek állatiasan pislognak maguk elé. Sehhol nevető arcot még nem láttam. Siralomvölgy az egész.

A háboru által sújtott iparosok és kereskedők segélyezése

A debreceni helyi bizottság ülése

A háboru által sújtott iparosok és kereskedők segélyezésére a kereskedelmi- és iparkamara által szervezett helyi bizottság ma délelőtt tartotta első ülését Szent-Királyi Tivadar elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Pákozdy Sándor alispán, Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató, Rostás István főkapitány Harsányi Imre dr. iparhatósági biztos, Falk Lajos és Debreczeni Lajos kamarai alelnökök, Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök, Bárdos Géza, a Kereskedő Társulat főtitkára, Kontsek Géza, az Omke., Szántó Győző a Gyosz. képviselőjében, Kernhoffer József, a Kereskedelmi Csarnok elnöke, Váray János, a Kiskereskedők egyesületének elnöke, Szávay Gyula kamarai titkár és Radó Rezső dr. s. titkár, előadó, dr. Yulow Viktor és dr. Ujfalussy Géza fogalmazók jegyzők.

Szent-Királyi Tivadar elnök üdvözlő és bevezető szavai után Szávay Gyula titkár általánosságban ismertette a segélyezési akció tervét, a miniszterelnök leiratát s a kamarának a miniszterelnökhöz intézett felterjesztését, melyben hozzávetőleg megjelölte a kerület segély-szükségletét s hangsúlyozta a kamara, hogy az ország különböző vidékeit a háboru nem egyformán sújtotta s ott nagyobb összegű segélyezésre van szükség, ahol a háboru részint közvetlenül éreztette pusztításait, részint a vele együtt járó jelenségek súlyosabban hatottak.

Radó Rezső dr. s.-titkár ismertette a kamara által a segélyezés szervezésére az egész kerületben megtett intézkedéseket. A gondos szervezés különösen fontos, a segélyezésre fordítható anyagi erő nem lesz túlságosan nagy és így a segélyezésnél kiváló gondossággal kell ügyelni arra, hogy a segélyeket tényleg az azokra leginkább rászorultak kapják. Az egyeseknek nyújtható segély sem szolgálhat másra, mint a legszükségesebb életfeltételek biztosítására. A kamara éppen ezért a segélyezés szervezésénél a közhatóságok és az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek szerencsés együttműködését biztosította.

Márk Endre, Rostás István, Nagy József, Szántó Győző, Bárdos Géza, Dávidházy Kálmán felszólalásai és Szent-Királyi Tivadar, Szávay Gyula és Radó Rezső dr. felvilágosításai alapján a bizottság a megállapított eljárásnak részletes programját és megtette a segélyezendő kipuhatolására szükséges intézkedéseket.

HIREK

A király a hadifoglyok családjaiért

Budapest, január 17. Öfelsége elhatározta, hogy a hadifogságba került tisztek és altisztek családjainak illetményeit fölemeli.

A királyi elhatározás, mely a *Rendeleti Közlöny* vasárnapi számában jelent meg, a következő pontokból áll:

1. A hadifogságba került havidíjas tisztek és tisztjelöltek családjainak illetkei a normális összeg kétszeresére emelkednek.

2. A fogságba került aktív állományú altisztek családjai segélydíjuk kiegészítésére havonta harminc koronát kapnak.

3. Elveszett havidíjas tisztek és tisztjelöltek családjai számára rendelt illetmények további folyósítását és

4. elveszett állományú altisztek feleségei és gyermekei családi illetékének, valamint világi és fűtési pótlékának további folyósítását engedélyezik.

Ugyanigy intézkedett Öfelsége a honvédségre nézve.

Nemcsak katonai körökben, hanem az egész közvélemény örömmel fogja üdvözölni ezt a legfelsőbb rendelkezést. Jogos és szükséges támogatását jelenti ez azoknak a családoknak, amelyeknek hozzátartozói a harc-téren fogságba kerültek vagy elvesztek. Ezzel eredményesen kezdődött meg az állami támogatás szervezése és kiépítése, amelyre ezen a téren olyan nagy szükség van.

— Az új külügyminiszter és a német birodalmi kancellár. Bécsből táviratozzák: Burián István báró táviratban tudatta Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellárral külügyminiszterre történt kinevezését. Bethmann-Hollweg meleg hangú táviratban üdvözölte az új külügyminisztert.

— Iparosok és kereskedők segélyezése. Az ipartestület kötelékébe tartozó hadbavonult iparosok családjai és a háboru folytán üzemiük beszüntetésére kényszerült iparosok, ha oly szerencsétlen helyzetben vannak, hogy segélyezés nélkül legszükségesebb életfeltételeik sincsenek biztosítva, jelentkezhetnek hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken délután 5 és 7 óra között az ipartestületnél.

Azon iparosok, kik nem tartoznak az ipartestület kötelékébe, jelentkezhetnek ugyan ezen napokon a hivatalos órák alatt és délután 4 órától 6-ig a rendőr-főkapitányságon Harsányi Imre dr. iparhatósági biztos rendőr-főkapitány urnál. Ugyanott jelentkezhetnek a segélyre utalt családok munkások, kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők.

A háboru folytán hasonló szerencsétlen körülmények közé jutott kereskedők ugyan azon napokon délelőtt 9 órától 11-ig a Kereskedő Társulat hivatalos helyiségében jelentkezhetnek.

— Haza a francia hadifogságból. Kaposvárról jelentik: Rádai Gyulát, a kaposvári felső kereskedelmi iskola igazgatóját, akit a bartalloni kereskedelmi iskolai kongresszusról való visszatérése után a franciák elfogtak s Korzika szigetére internáltak, sok viszontagság után most elbocsájtották és Svájcban át ma félévi önkéntelen távollét után megérkezett Kaposvárra.

URANUS

Korona-Passagó Telefon 3-28.

Hétfőn — Kedden
január hó 18-án és 19-én

!! Szenzációs ujdonságok !!
Elsőrangú látványosságok!

Utazás egy esernyő körül
Pompás vigjáték 8 felvonásban

Kegyetlen bosszu
Társadalmi dráma 2 felvonásban

Újévi ünnepség Japánban
Ismeret terjesztő felvétel
Ha nincs otthon a macska
Bohózat
Az esküszegő halála
Eletkép

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K., Zsúlye 90 fill. Zártkörű 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.
Előadások este 5 órától Folytatólagos bemenet.

— **Öngyilkos kereskedelmi kamarai elnök.** Ullein József kir. tanácsos, a soproni kereskedelmi- és iparkamara elnöke ma reggel egy bécsi fürdőben föbe lötte magát és meghalt. Ullein József hatvan éves volt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Szabad Iskola.** Holnapután, kedden este kezd meg a Szabad Iskola ez évi előadásait, amelyek nagyrésze a most folyó világháború kérdéseivel kapcsolatos. Az első előadást dr. Kenézy Gyula udvari tanácsos egyetemi tanár tartja. „A háboruban szerzett betegségek”-ről. Kenézy tanár, akinek klinikáján állandóan több, mint 100 sebesült katona fekszik, még pedig a legsúlyosabb sérülésekkel, a maga nagy tudása s a sebesültek gyógyítása körüli nagyarányú tevékenységének eredményei alapján legalkalmasabb előadó erről a kérdéssel. Szokott közvetlen modoru előadását bizonyára élénk érdeklődés fogja kísérni s az előadás méltó kezdete lesz a Szabad Iskola ezidei előadás-sorozatának. Az előadás este 6—7 óra közt tartatik az ipartestület dísztermében (Simonyi-utca 1/c. szám, II. emelet).

— **A vezérőrnagy — a zászlóshoz.** Szatmárról írják nekünk: Zsürger Imre, az 5. gyalogezred zászlósa több sebbel érkezett haza a harctérről Szatmárra, ahol gondos szülői ápolás alatt várja, hogy sebei begyógyultával visszamehessen a harctérre. Hogy a csapatoknál mennyire közvetlen és fesztelen a viszony a katonaság és a főbőbvalók között, annak szép jele az a tábori levelezőlap, amelyet Zsürger Imre az újév alkalmából kapott parancsnokló vezérőrnagyától. A levelezőlap így szól: „Prosit 1915! Nagyon fogok örüdeni, ha Önt mielőbb viszontláthatom. Öszinte katonaiüdvözlét az Ön készséges hivatól: Weiss vezérőrnagytól.”

— **Aki fiatal katonának.** A mai nagy idők hősi krónikájának meghatározó epizódját írjuk meg Bartus Sándor kassai második polgárista esetében, aki az ő apró tizenéves esztendő életét följajánlotta édes magyar hazájának. — **Katona akart lenni,** fegyverrel küzdeni a gonosz ellenség ellen s ezt a szándékát bátor szívvvel, fölcilllogó tekintettel jelentette be a parancsnokságon a komoly, öreg katonának, akik a következő, mindennél többet mondó írást adták róla, hogy Bartus Sándor „ur” nevét följegyzték abba az aranykönyvbe, amelybe a legújabb magyar legendát írják:

Bizonyítvány. — Bartus Sándor ur r. k. vallású, 14 éves, II. polg. iskolai tanuló, 1915. január hó 9-én katonai szolgálatra jelentkezvén, a szabályszerű megvizsgálás után 28.5 fokú erősnek s a **katonai szolgálatra alkalmasnak találtatott.** Tekintve azonban, hogy kora nem üti meg az 1878. évi XV. t.-cikkben előírt korhatárt, katonai szolgálatra való kérelme nem teljesíthető. Mindazonáltal örömminket fejezzük ki afőlött, hogy hazánknak ily lelkes fia vannak s reméljük, hogy ha elérék 18 éves korukat, akkor is hasonló lelkesedéssel fognak a haza védelmére kelni. — Addig is elvárom, hogy szorgalmasan folytatja tanulmányait, hogy majd a tiszti tanfolyamra vehessük föl föntnevezett urat. **Üdvözlök, ifju hős!** Kassa, 1915. január 10. LX. katonai parancsnokság. (Két aláírás.)

— **Keresztelő a harctéren.** Eszékről jelentik: A „Hrvatska Obrana” jelenti, hogy Rupnik Leó százados neje egy fiugyermeknek adott életet. Mikor az asszony felépült, a gyermekkel együtt a harctéren levő férjéhez utazott, ahol a keresztelési aktust a divízió lelkésze végezte az egész zászlóalj előtt. Az újszülöttet Eugen névre keresztelték el. Az anya a keresztelő után gyermekével együtt visszautazott.

— **Utlevél-láttamozási kényszer Németországba és Hollandiába.** A belügyminiszter közölte a város polgármesterével, hogy Németország és Hollandia minden területére lépő idegen állampolgárral szemben utlevél-láttamozási kényszert léptetett életbe. Aki tehát e két országba akar utazni, annak arcképes utlevelet kell szereznie s azt a budapesti német, illetve holland főkonzulátuson láttamoztatni. A láttamozásért az előbbi konzulátuson 3 korona 60 fillért, az utóbbin pedig 5 korona illetéket kell fizetni.

— **Téli ruhát a katonának.** Az Árpádtéri parochiális körben a katonák meleg ruhával ellátására adakoztak:

Özv. Bészler Imréné gyűjtése: Török Péterné 20, Buday Józsefné 2, Zatorczkyné, özv. Patakiné, Vértesy Lajosné, Horváth Józsefné, Juhász Józsefné 1—1 korona, Faragó Istvánné 4 kor., N. N. 1 kor., Kecskés Jánosné, Barna György 30—30 fillér, Némethné, Györfőné 20—20 fillér, összes gyűjtés 33 korona 10 fillér.

Tarcsi Rózsika gyűjtése: Gärtner Jenő, Nagy Ferencné, Fogarasi Józsefné, Szabó Lajos, Veres Jánosné, Vadász Emilné, Békésy Sándorné, Kovács Lászlóné 2—2 kor., Tarcsi Gyöngyéné, Szücs Imréné, Pajor Margit, Uszó Jánosné, Nagy Gyula, Varga Imre, Ary János, Szatmári Károly, Erdéyné, Gyöngyösi Sándorné, Molnár József, Szekeres Gábor, Margócsi Valéria, Makai Mihályné, Árva Bálint 1—1 kor., Kulcsár István, Ragályi Lajosné, Gede Mihályné, Ormosné, Nagy Jánosné, Ludasi Józsefné, Mike István 60—60 fillér, Csátré Károly, Molnár Mihály, Pap Rózsika, Fülkay Kálmán 50—50 fillér, Nagy Zsigmond, Lipay József, Herman Géza, Szekeres Istvánné, Szücs Lajos, Tolvaj Juliska, Szakács Andrásné, Moldován József, Szegedi Zsófia, Pető István, Gombácsy Gyuláné, Dezsőné, Nagy Sándorné, Kaszás Sándorné, Nagy Sándor, Kerékgyártó István, Csáthy József, Kecskeméti Ferencné, Sós Mihályné, Szigeti Ferenc 40—40 fillér, Szilágyi József, Berzsenyi Sándor, Tóth Zsófia, Sarkadi István, Juhász Mátyás 30—30 fillér, Csaldák Gáborné, Gazdag Józsefné, Szabó Róza, Máthé Jánosné, Fridmanné, Kegyes Mihály, Möricz András, Szabó Gábor, Szatmári Károly, Jakab Lajos, Körösi Imre, Gál Gyöngyéné, Jakabné, Hevele Antal, Galgóczi Sándor, Fischer Gyula, Fülöp Józsefné, Kozma Bandi, Szilágyi Gáborné, Sarkadi István, Szönyi Sándorné, Fazekas, Gyenge Lászlóné, Bak István, Vig Antalné, Boldizsár Károly, Hodonavecz Mihályné 20—20 fillér. Több olvashatatlan és N. N. összes gyűjtés 59 korona 01 fillér.

— **Humor a harctéren.** A magyar baka harcratermettségét semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy még a harctéren sem veszíti el humorát. Bár a golyók úgy hullanak, mint a záporosó, azért ő mégis arra gondol, melyik az életnek a vigabbik fele. Legalább ezt igazolja a harctérről hozzánk érkezett alábbi levelezőlap:

A 62. gy.-e. vigalmi bizottsága. Cenzurdzva. MEGHÍVÓ.

A haza becsületéért fegyvert fogva, hazafias tisztelettel meghívjuk a t. Címét a nagy mulatságra, mely támadáskor kezdődik. — Nagyszerű zene lesz, mely már 4 hónapja stimolja a húrját a fegyvergolyók 2 hangján. A fegyvergolyók primjét kisebb ágyuk kontrálják és a nehéz ágyuk földetrazó hangjukkal játszik a basszust. Áldozatai kényük-kedvük szerint, ki féllábon, de mindegyik sirva vigad. Magyar színelőadást tartunk a rohamra kihuzott fényes kardok és bajonettkel. Adják: „A muszkák utolsó kenete” című végtelennek látszó tragédiát. Belépő vitézek éremmel lesznek kitüntetve. — Muni-cióról gondoskodva lesz. Tanc a békéig. — Jelszó: Éljen a haza! Éljen a király! — A 62. gy.-e. vigalmi bizottsága:

Kósa Sándor Magyar János Kiljén Mózes
alelnök. municios. elnök.

Apró hirdetések

Borsó, Lencse, Bab, aszalt bányai és boszniai szilva, szárított zöldség és vaj bab, szárított és conserv borsó kapható a Deutsch-üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA-különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

HADMENTES

25 éves fiatalember irodába ajánlkozik. A magyar és német nyelvet szabadon és irásban tökéletesen bírja. Cím a kiadóban.

Osáskörte leszállított árak, kilója 80 fillér, 1-20, 1-60 K, karfiol kapható Piac-u. 63. Szentanna-utcával szemben.

Kiadó elegáns hálószoba fürdőszobával (esetleg 2szoba) Hatvan-utca 13.

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Egy két hónapos gyermek dajkaságba kiadó. Cím a kiadóban.

Kapucédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDU VÁRMEGYE SZALLITÓI.

Vászon kész fehérnemű
Menyasszonyi kelengye
Női divatruház
Külön szőnyegosztály ::

Szabott árak.

Felhívás.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a csatorna- és vízdíjak beszédését egy a multról, valamint a jelen kivetésekről elrendelte; amennyiben a városi tanács a közönségnek a befizetést megkönnyíteni kívánja, pénzbeszedők által eszközölteti számlázás alapján.

Ugyanazért felhivatnak a t. háztulajdonosok, hogy a számlát felmutatás után beváltani sziveskedjenek, annyival is inkább, mivel ellenkező esetben a tartozás közadók módjára fog behajtatni.

Kelt Debreczen, 1915 jan. 17.

Kondor Kálmán,
városi főszámvevő.

Gymorgórcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszor a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ra 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárban, Debreczenben.